

RAPPORT VEDRØRENDE
MULIGHEDER OG BARRIERER FOR FÆLLES
EU-UDBUD FOR ORDREGIVERE I DANMARK,
SVERIGE OG NORGE

Marts 2012
Rambøll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 København S
T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
www.ramboll-management.dk

INDHOLD

1.	Indledning	1
2.	Relevant lovgivning	2
2.1	Indledning	2
2.2	Relevant lovgivning i Danmark	2
2.2.1	Håndhævelse af reglerne	3
2.3	Relevant lovgivning i Sverige	3
2.3.1	Håndhævelse af reglerne	3
2.4	Relevant lovgivning i Norge	4
2.4.1	Håndhævelse af reglerne	4
2.5	Sammenfatning vedrørende relevant lovgivning i Danmark, Sverige og Norge	4
3.	Overordnet identificering af barrierer for gennemførelse af fælles skandinavisk udbud	6
3.1	Indledning	6
3.2	Barrierer i forhold til anvendelse af fælles udbudsbekendtgørelse	6
3.2.1	Udbudsbekendtgørelsens pkt. I.1 – Oplysninger om den ordregivende myndighed	6
3.2.2	Udbudsbekendtgørelsens pkt. I.2 – Type ordregivende myndighed	7
3.2.3	Udbudsbekendtgørelsens pkt. I.3 – Hovedaktivitet	7
3.2.4	Udbudsbekendtgørelsens pkt. III.2 – Betingelser for at deltage	7
3.2.5	Udbudsbekendtgørelsens pkt. VI.4 – Klageprocedurer	7
3.3	Sammenfatning	8
3.4	Barrierer i forhold til udarbejdelse af fælles udbudsmateriale for samtlige deltagende ordregivere	8
3.5	Sammenfatning	9
4.	Overordnet identificering af muligheder for gennemførelse af fællesskandinavisk udbud	10
4.1	Indledning	10
4.2	Mulighed for fælles udbud, jf. art. 38 i udkast til det nye udbudsdirektiv	10
4.2.1	Mulighed for at ordregivende myndigheder kan gennemføre fælles udbud	11
4.3	Sammenfatning	11
5.	Konklusion	12

BILAG

Bilag 1

Standardformular til udbudsbekendtgørelse (udbudsdirektivet)

Bilag 2

Udkast til artikel 38 i det nye udbudsdirektiv

1. INDLEDNING

Københavns Kommune har bedt Rambøll Management Consulting (i det følgende benævnt "RMC") om at udarbejde en rapport vedrørende muligheder og barrierer for gennemførelse af et fælles EU-udbud for ordregivende myndigheder i Danmark, Sverige og Norge.

Opdraget til rapporten blev til, da deltagerne i Interreg-projektet, NextMove, havde til hensigt at gennemføre et fælles EU-udbud af brintbiler og blev mødt med en række barrierer, der skitseres i denne rapport. Endvidere oplistes, hvilke muligheder der ses for gennemførelse af et fælles EU-udbud.

Idet rapporten er udarbejdet isoleret fra projektet og udbudsprocessen, relaterer rapporten sig ikke direkte til den faktiske gennemførelse af det fælles udbud af brintbiler, hvorfor rapporten overordnet identificerer, hvilke muligheder Danmark, Sverige og Norge har for at gennemføre et fælles EU-udbud (i det følgende benævnt "fælles skandinavisk udbud").

Følgende skandinaviske landes ordregivende myndigheder deltager i projektet NextMove:

1. Københavns Kommune (Danmark)
2. Region Skåne (Sverige)
3. Malmö Stad (Sverige)
4. Skedsmo Kommune (Norge)
5. Rådet for Drammensregionen (Norge).

Endvidere deltager følgende parter i projektet:

1. Hydrogen Link (Danmark)
2. Vätgas Sverige (Sverige)
3. Kunnskapsbyen Lillestrøm (Norge)
4. Akershus Energi (Norge)
5. Ruter AS ZERO – Zero Emission Ressource Organization (Norge).

Region Skåne, Københavns Kommune, Skedsmo Kommune og Rådet for Drammensregionen skal alle indkøbe brintbiler, mens Malmö Stad skal købe en brintbus under projektet.

Rapporten er opbygget således, at den relevante lovgivning for henholdsvis Danmark, Sverige og Norge gennemgås. Herefter ses på, hvilke barrierer der er for gennemførelse af fælles skandinavisk udbud, hvorefter mulighederne for gennemførelsen af et fælles skandinavisk udbud skitseres.

Deltagerne i NextMove har haft rapporten til gennemlæsning.

2. RELEVANT LOVGIVNING

2.1 Indledning

Som angivet i aftalen med Københavns Kommune, lægges det til grund, at samtlige deltagere i projektet, der skal anskaffe køretøjer, betragtes som ordregivende myndigheder i udbudsdirektivets forstand, hvormed forstås Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter. Samtlige deltagere i projektet, der skal anskaffe køretøjer, vil derfor blive benævnt "ordregivende myndigheder" eller "ordregivere" i nærværende rapport.

Det lægges endvidere til grund, at de ønskede indkøb af brintbiler og en brintbus overstiger tærskelværdien for indkøb af varer, der i henhold til Kommissionens Forordning nr. 1251/2011/EU af 30. november 2011, er ændret med virkning fra 1. januar 2012 ved Kommissionens meddelelse i 2011/C 353/01 og fastlagt til 1.489.820 kr. eksklusive moms for regionale/kommunale myndigheder og offentligtretlige organer.

De danske og svenske ordregivere er omfattet af udbudsdirektivet, og direktivet vil derfor være den relevante lovgivning i denne sammenhæng. Idet udbudsdirektivet er implementeret i national ret på forskellig vis, er der imidlertid forskel på anvendelsen og fortolkningen, ligesom der ud over udbudsdirektivet kan være relevant national lovgivning.

Norge er ikke medlem af EU, men er via EØS-aftalen (der står for det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og er udmøntet i en samarbejdsaftale mellem EU og EFTA-landene, som Norge er en del af) forpligtet til at overholde udbudsdirektivet, hvilket også er udtrykt via den gældende norske lovgivning om offentlige anskaffelser.

Som angivet i aftalen med Københavns Kommune, vil rapporten tage udgangspunkt i landenes nugældende love, regler og praksis vedrørende udbud. Rapporten vil ikke indeholde en udtømmende gennemgang af de enkelte landes lovgivning om udbud, men derimod en overordnet identificering af de muligheder og barrierer, der foreligger.

Nedenfor gennemgås den relevante lovgivning overordnet med henblik på at skitsere den kontekst, i henhold til hvilken gennemførelse af et fælles skandinavisk EU-udbud skal tilrettelægges.

2.2 Relevant lovgivning i Danmark

Udbudsdirektivet er implementeret direkte i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 712 af 15. juni 2011 om fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter.

Implementeringen er således sket ved direkte anvendelse af direktivteksten, idet udbudsdirektivet er medtaget som bilag til bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen med bilag fastsætter de gældende regler for gennemførelse af EU-udbud i Danmark.

Bekendtgørelsen, der implementerer udbudsdirektivet og selve udbudsdirektivet, er derfor den relevante lovgivning for så vidt angår gennemførelse af udbud i Danmark. Endvidere er der i Danmark fastlagt nationale regler for udbud, herunder udbud efter tilbudsloven, annonceringspligten samt f.eks. fritvalgslovgivningen, der imidlertid ikke er relevant i forhold til nærværende rapport, hvorfor denne lovgivning ikke vil blive behandlet nærmere.

Danmark har ved lovbekendtgørelse nr. 336 af maj 1997 valgt at stille krav om, at ordregivere ved gennemførelse af udbudsforretninger skal kræve, at leverandører afgiver en erklæring på tro og love om, i hvilket omfang de har ubetalt forfalden gæld til det offentlige på tilbudstidspunktet. I praksis stilles der således ved alle udbudsforretninger i Danmark krav om, at leverandøren skal afgive en tro og love erklæring herom ved henvisning til denne lovbekendtgørelse.

Nedenfor skitseres, hvorledes ovenstående regler håndhæves i Danmark, idet implementeringen af håndhævelsen endvidere har relevans for gennemførelse af fælles skandinaviske EU-udbud.

2.2.1 Håndhævelse af reglerne

Håndhævelsen af udbudsreglerne varetages i Danmark af Klagenævnet for Udbud, og der er således alene en klageinstans i Danmark.

Klagenævnet for Udbud er etableret ved bekendtgørelse nr. 887 af 11. august 2011 om Klagenævnet for Udbud.

Klagenævnet for Udbud tager stilling til klager over udbud gennemført efter blandt andet udbudsdirektivet, og der er i håndhævelsesloven, lov nr. 492 af 12. maj 2010 om håndhævelse af udbudsreglerne, fastsat regler herfor. Heri er det blandt andet angivet klagefrister på 30 kalenderdage for klager over ikke at være blevet prækvalificeret, ligesom klage over ikke at have fået tildelt kontrakten skal være indgivet senest 6 måneder efter bekendtgørelse om indgåelse af kontrakt er offentliggjort i EU-tidende. Håndhævelsesloven baseres på kontroldirektivet, direktiv 2007/66, og implementerer således kontroldirektivets regulering.

2.3 Relevant lovgivning i Sverige

Sverige har valgt en anden implementeringsform og har i stedet for en direkte implementering af udbudsdirektivet, udformet Lagen om offentlig upphandling (2007:1091-LOU) (forkortet til LOU), der baserer sig på udbudsdirektivet.

Loven indeholder de EU-udbudsretlige principper om gennemsigtighed, ligebehandling, ikke-diskrimination og proportionalitet. Endvidere reguleres udbudsdirektivets procedure mv. Lovens indhold minder således i store træk om udbudsdirektivets opbygning. Loven suppleres endvidere af Upphandlingsförordningen (SFS2011:1040).

I modsætning til den danske regelopbygning med henholdsvis udbudsdirektiverne og tilbudsloven indeholder LOU udbudsdirektivets regler og samtidig også nationale regler for gennemførelse af udbud. De nationale regler omhandler såkaldte "direktupphandlinger", der dog ikke har relevans i forhold til nærværende rapport, hvorfor reglerne herom ikke vil blive behandlet nærmere. Sverige har således med LOU samlet udbudsdirektivets regler samt den nationale lovgivning om udbud i en og samme lov.

Det skal nævnes, at Sverige har en særlovgivning, lag 2011:846 om miljökraV vid upphandling av bilar och visse kollektivtrafiktjänster, der gælder for udbud omfattet af LOU, og som kan anvendes i forhold til f.eks. fastlæggelse af miljökraV i tildelingen ved anskaffelser af f.eks. biler og busser. Denne speciallovgivning er særlig for svensk ret og må antages at have relevans i forhold til udbud af brintbiler og brintbus i projektet.

Nedenfor skitseres, hvorledes ovenstående regler håndhæves i Sverige, idet implementeringen af håndhævelsen endvidere har relevans for gennemførelse af fælles skandinaviske EU-udbud.

2.3.1 Håndhævelse af reglerne

Håndhævelsen af udbudsreglerne varetages i Sverige ikke af en klageinstans, men derimod af flere, idet klage over et udbud skal indgives til den forvaltningsret, som ligger i den domkreds, hvor den ordregivende myndighed har hjemsted.

LOU angiver, at klagefristen over ikke at have fået tildelt kontrakten skal være indgivet senest 6 måneder efter, kontrakten er indgået. Klage over manglende prækvalifikation skal være indgivet senest 30 kalenderdage efter, endelig annonce er offentliggjort af EU-Kommissionen, eller meddelelse er modtaget herom fra ordregiver. Reglerne herom baseres på kontroldirektivet, direktiv 2007/66, og de nye håndhævelsesregler trådte i kraft 15. juli 2010.

2.4 Relevant lovgivning i Norge

Som bekendt står Norge uden for EU, men er via EØS-aftalen forpligtet til at overholde udbudsdirektivet, og Norge har på den baggrund regler om offentlige anskaffelser, der i høj grad minder om EU-reglerne, som Danmark og Sverige er omfattet af.

Norge har således med Lov om offentlige anskaffelser (lov-1999-07-16-69) samme regler for offentlige anskaffelser, som følger af udbudsdirektivet. Forskriften hertil regulerer reglerne detaljeret og svarer i høj grad til den svenske lovgivning på området.

Loven indeholder endvidere regler om udbud, der ikke er omfattet af tærskelværdierne, der dog ikke behandles nærmere i rapporten.

Nedenfor skitseres, hvorledes ovenstående regler håndhæves i Norge, idet implementeringen af håndhævelsen endvidere har relevans for gennemførelse af fælles skandinaviske EU-udbud.

2.4.1 Håndhævelse af reglerne

Håndhævelsen af udbudsreglerne varetages i Norge, ligesom i Danmark, af en instans, Klagenemda for offentlige anskaffelser, der fungerer som en instans ved siden af det almindelige domstolssystem i Norge, og som udelukkende behandler klager over udbud. Klagenemda for offentlige anskaffelser er oprettet ved Forskrift om Klagenemd for offentlige anskaffelser af 22. november 2002 med senere ændringer.

Klager over såkaldte rådgivende sager (udbudssager) skal være indgivet til Klagenemda for offentlige anskaffelser, og der gælder en klagefrist på 6 måneder fra kontraktindgåelsen. Klagefristen er udtryk for en gennemførelse af direktiv 2077/66 i norsk ret.

2.5 Sammenfatning vedrørende relevant lovgivning i Danmark, Sverige og Norge

På trods af forskellig implementering af udbudsdirektivet i Danmark og Sverige minder udbudsreglerne i disse lande i høj grad om hinanden, idet de baseres på samme grundlag, nemlig udbudsdirektivet.

En væsentlig forskel er håndhævelsen af reglerne, der varetages af vidt forskellige instanser og dermed forvaltes vidt forskelligt, hvor Danmark har valgt en centraliseret tilgang i modsætning til Sverige, der har en decentraliseret tilgang til klageadgangen.

Norges udbudsregler minder i høj grad om Sveriges implementering af udbudsdirektivet, hvorimod Norges klagesystem til forveksling ligner Danmarks.

Nærværende rapport levner ikke mulighed for en nærmere gennemgang af, om praksis på denne baggrund har udviklet sig forskelligt, men idet lovgivningen forvaltes i henhold til de EU-retlige principper og efter EU-domstolens praksis, er den nationale praksis i høj grad ensartet. RMC er dog bekendt med, at der på centrale områder, som f.eks. betingelser for valg af udbudsform, har udviklet sig forskellig praksis i landene.

Det ses således, at der for de skandinaviske lande er ligheder, men også forskelle ved implementering af udbudsreglerne og håndhævelsen heraf. Den gældende lovgivning medfører overordnet set den barriere, at selvom reglerne udspringer af samme EU-lovgivning i medfør af udbudsdirektivet, og landenes lovgivning herom i høj grad ligner hinanden, er der ikke et fælles grundlag, der kan henvises til ved gennemførelse af fælles skandinaviske udbud, hvorfor de ordregivende myndigheder ikke har et fælles lovgrundlag, der kan anvendes ved gennemførelsen af det fælles udbud. Dette har i praksis den konsekvens, at ordregiverne må vælge, hvilken af ordregivernes lands lovgivning der skal finde anvendelse på udbuddet, jf. nærmere nedenfor under pkt. 3.

Foruden de forskellige nationale lovgivninger, skal det bemærkes, at der også kan være udfordringer ved at håndtere forskellige lokalpolitiske beslutninger. Eksempelvis har Københavns Kommune vedtaget, at der i forbindelse med kontraktindgåelse skal stilles krav om sociale og etiske hensyn ved indkøb. Tilsvarende lokalpolitiske beslutninger vil formentlig også kunne findes hos de øvrige ordregivende myndigheder. Det vil i praksis betyde, at lokalpolitiske beslutninger for den enkelte ordregiver enten skal tilsidesættes eller erstattes med nye fælles beslutninger i forbindelse med fælles udbuddet. Processen omkring dette vil være tidskrævende.

3. OVERORDNET IDENTIFICERING AF BARRIERER FOR GENNEMFØRELSE AF FÆLLES SKANDINAVISK UDBUD

3.1 Indledning

Københavns Kommune har oplyst, at ordregiverne ønskede at gennemføre et fælles skandinavisk udbud med henblik på at indkøbe brintbiler og en brintbus.

Ordregiverne ønskede at offentliggøre en fælles udbudsbekendtgørelse, der skulle dække anskaffelserne i det fælles udbud. Ordregiverne ønskede at anvende fælles udbudsbetingelser, mens kravspecifikationen skulle udarbejdes i samarbejde ordregiverne imellem, hvorefter den enkelte ordregiver kunne tilpasse kravspecifikationen i forhold til egne behov. Endvidere ønskede ordregiverne ikke at basere sig på et fælles kontraktgrundlag, idet den enkelte ordregiver skulle anvende en kontrakt, der understøttede ordregivers nationale lovgrundlag for kontrakter.

Den ønskede proces indebærer en barriere for gennemførelse af det fælles skandinaviske udbud, idet det i henhold til udbudsreglerne ikke er muligt at gennemføre et fælles udbud, der baseres på forskellige nationale regler vedrørende kontrakter, da udbudsreglerne ikke omhandler kontraktretten, og denne således ikke er kodificeret. Endvidere sås en udfordring for gennemførelse af det fælles udbud i forhold til udbudsretten, da udbudsreglerne – som redegjort for i pkt. 2 – ikke er implementeret på samme vis i de deltagende lande.

Drøftelse af barrierer i forhold til de udbudsretlige og kontraktretlige aspekter gav anledning til, at disse barrierer skulle identificeres. I det følgende redegøres derfor nærmere for barriererne i forhold til gennemførelse af et fælles skandinavisk udbud baseret på en forudsætning om fælles udbudsbekendtgørelse og fælles udbudsmateriale.

3.2 Barrierer i forhold til anvendelse af fælles udbudsbekendtgørelse

Den obligatoriske og ufravigelige udbudsbekendtgørelse skitserer rammerne for den udbudsforretning, som ordregiverne agter at gennemføre. Udbudsbekendtgørelsen udgør således grundstenene for udbudsprocessen, idet der ved udfyldelse af udbudsbekendtgørelsen tages en række grundlæggende beslutninger, som har indflydelse på udbudsbekendtgørelsens udfyldelse, hvorfor udbudsbekendtgørelsens oplysninger ikke kan ændres senere i processen.

Udbudsbekendtgørelsen skal blandt andet udfyldes med:

- angivelse af den ordregivende myndighed, der bliver kontraktpart
- leveringssted
- beskrivelse af kontrakten og indkøbene
- udvælgelseskriterier
- sprog
- klageprocedurer.

Nedenfor gennemgås de relevante punkter i udbudsbekendtgørelsen, der anses som barrierer i forhold til udfyldelse af en fælles udbudsbekendtgørelse.

Standardformular til udbudsbekendtgørelsen efter udbudsdirektivet vedlægges som **bilag 1**.

3.2.1 Udbudsbekendtgørelsens pkt. 1.1 – Oplysninger om den ordregivende myndighed

For at kunne offentliggøre en udbudsbekendtgørelse for ordregiverne vil én ordregiver skulle anføres som kontaktordregiver, mens de øvrige ordregivere, der bliver parter i aftalen, skal anføres under punktet om supplerende oplysninger.

Der er således mulighed for, med de nugældende regler, at offentliggøre en udbudsbekendtgørelse, der gælder på vegne af flere ordregivende myndigheder, der alle bliver kontraktparter.

Dog medfører en udfyldelse af udbudsbekendtgørelsen med flere ordregivende myndigheder nogle barrierer i forhold til de øvrige punkter, der angives nedenfor.

3.2.2 Udbudsbekendtgørelsens pkt. I.2 – Type ordregivende myndighed

Dette punkt i udbudsbekendtgørelsen skal udfyldes med oplysning om, hvilken type den ordregivende myndighed er. Med type menes, om ordregiver er et ministerium, en regional eller lokal myndighed osv.

Der kan alene anføres én betegnelse for den ordregivende myndighed.

Som angivet i rapportens pkt. 2.1, betragtes alle deltagerne i NextMove som ordregivende myndigheder. De ordregivende myndigheder er imidlertid forskellige typer, idet nogle er kommuner og regioner, der vil skulle anføres under betegnelsen "regional eller lokal myndighed", mens andre formentlig er "offentligretlige organer". En udbudsbekendtgørelse for flere forskellige typer ordregivende myndigheder kan således ikke udfyldes korrekt for dette punkt.

I forhold til udfyldelse af udbudsbekendtgørelsen er der altså ikke taget højde for, at flere ordregivende myndigheder af forskellige typer kan gennemføre et fælles udbud, hvilket udgør en hindring for gennemførelse af fælles udbud.

3.2.3 Udbudsbekendtgørelsens pkt. I.3 – Hovedaktivitet

Ordregivers hovedaktivitet skal angives i dette punkt, og der er mulighed for at sætte kryds ud for flere aktiviteter.

Udfyldelsen tager således højde for, at flere ordregivende myndigheder med forskellige hovedaktiviteter kan anvende samme udbudsbekendtgørelse. Dog synes det en smule uigennemsigtigt, at der blot kan sættes en række krydser, uden at oplysningen om hovedaktiviteten knyttes til den pågældende ordregivende myndigheds navn.

3.2.4 Udbudsbekendtgørelsens pkt. III.2 – Betingelser for at deltage

Dette afsnit angiver de betingelser, der stilles for, at leverandøren kan deltage i udbudsforretningen. Her skal angives dokumentationskravene til leverandørens personlige, økonomiske og tekniske formåen.

Ordregiverne må være enige om, hvilke dokumentationskrav der stilles. Til illustration skal det nævnes, at der, som angivet i pkt. 2.2 ved danske udbud, stilles krav om, at leverandørerne skal aflevere en tro og love erklæring.

Udfyldelse af en fælles udbudsbekendtgørelse kræver således klart, at de ordregivende myndigheder beslutter sig for, hvilken national lovgivning der finder anvendelse for at kunne udfylde betingelserne for at deltage, som også angivet i pkt. 2.

3.2.5 Udbudsbekendtgørelsens pkt. VI.4 – Klageprocedurer

I dette punkt skal der angives klageprocedurer, herunder oplysninger om, hvilken instans der kan indbringes en klage for. Endvidere skal der udfyldes oplysninger om klagefrister.

Som angivet under gennemgangen af den relevante lovgivning i pkt. 2, er der forskellige klageinstanser i de skandinaviske lande, og lovgrundlaget for klagefristerne er tillige forskelligt. Idet der ikke er mulighed for at udfylde oplysningerne herom flere gange, skal det besluttes, hvilken klageinstans udbuddet kan påklages til. Der kan således alene vælges en klageinstans, hvormed de øvrige klageinstanser reelt udelukkes, jf. nærmere nedenfor i pkt. 3.3.

3.3 Sammenfatning

Af ovenstående kan udledes, at det er muligt at udfylde en udbudsbekendtgørelse for flere ordregivere.

Dog er der, som beskrevet ovenfor, nogle udfordringer i forhold til udfyldelsen, for så vidt angår punkterne vedrørende den ordregivende myndigheds type samt aktiviteter. Det anbefales, at der ved en eventuel revision af udbudsbekendtgørelsens udformning foreslås, at udbudsbekendtgørelsen tilrettes således, at der er mulighed for at anvende den mere hensigtsmæssigt ved gennemførelse af fælles udbud, jf. pkt. 3.2.2 og 3.2.3.

Udfyldelsen af udbudsbekendtgørelsens punkter illustrerer i øvrigt kravet om, at ordregiverne må anvende et ensartet udbudsmateriale, idet f.eks. udbudsbekendtgørelsens punkter om kontraktens løbetid, optioner samt mulighed for forlængelse alene kan udfyldes en gang.

Udbudsbekendtgørelsens punkter om betingelserne for deltagelse samt klageprocedurer anskueliggør endvidere, at ordregiverne ved gennemførelse af et fælles udbud må beslutte, om det er dansk, svensk eller norsk lovgivning om udbudsret, der finder anvendelse i udbudsprocessen. Denne beslutning skal tages allerede ved udfyldelse af udbudsbekendtgørelsen, idet beslutningen har betydning for udfyldelse af netop disse punkter.

Et relevant og særdeles afgørende spørgsmål er i den forbindelse, om en dansk ordregiver for eksempel er berettiget til at afskære en dansk leverandør fra at kunne påberåbe sig de danske udbudsregler samt klageprocedurer, fordi den danske ordregiver gennemfører et fælles udbud sammen med en svensk og en norsk ordregiver, hvor ordregiverne har besluttet, at udbudsprocessen gennemføres efter norsk lovgivning.

Det er vores opfattelse, at særligt denne problemstilling om klageinstans og klageprocedurer er en barriere for gennemførelse af fælles udbud mellem ordregivere i de skandinaviske lande. Det har hidtil været den gængse juridiske opfattelse, at der ikke er adgang til at afskære klagemuligheden i forhold til den nationale klageinstans, hvorfor resultatet heraf bliver, at dette udgør en hindring for gennemførelse af fælles udbud. Det skal i den forbindelse bemærkes, at RMC er bekendt med, at Kammeradvokaten i Danmark er enig i denne vurdering.

Der er søgt rådet bod på denne hindring i udkastet til det nye udbudsdirektiv, der behandles nærmere nedenfor i pkt. 4.

3.4 Barrierer i forhold til udarbejdelse af fælles udbudsmateriale for samtlige deltagende ordregivere

Udbudsmaterialet består af et sæt udbudsbetingelser, kravspecifikationen samt kontrakten.

Som ovenfor nævnt, vil yderligere hindringer formentlig være udbudsbetingelserne, der vil indeholde kriterier for tildelingen af kontrakten, og hvis formulering og indhold kan være tolket forskelligt i de nationale klageorganers praksis vedrørende udbudsreglerne.

Også kontrakten udgør en hindring. Udbudsreglerne, som er beskrevet under pkt. 2, regulerer ikke aftaleretten og regulerer dermed ikke, hvorledes kontrakten skal udformes. Kontraktens indhold vil derfor være baseret på national lovgivning herom og ikke på udbudsreglerne. Som angivet ovenfor, vil gennemførelse af et fælles udbud kræve, at ordregiverne beslutter sig for, at et lands lovgivning skal være gældende for udbudsproceduren. Dette vil i så fald også gælde for kontrakten.

Hertil skal det bemærkes, at de ordregivere, hvis nationale kontraktgrundlag ikke finder anvendelse, formentlig ikke vil have interesse i at skulle anvende et ikke-nationalt kontraktgrundlag, idet kontrakten i praksis i så fald vil indeholde bestemmelser, der kan være ukendt for ordregiver, særligt i forhold til udformning, indhold og fortolkningen heraf. Dermed vil kontrakten være mindre anvendelig og udgøre et mindre egnet kontraktgrundlag for ordregiverne.

3.5 Sammenfatning

Som beskrevet i punkterne ovenfor, er der mulighed for at gennemføre fælles udbud af samme anskaffelse, men idet udbudsdirektivet ikke er implementeret på samme vis i landene samt det faktum, at udbudsreglerne ikke regulerer kontraktretlige forhold, er det vanskeligt i praksis at gennemføre et samlet udbud efter de nugældende regler.

Ordregivere, der ønsker at gennemføre et fælles udbud, må derfor beslutte, efter hvilket lands udbudsretlige lovgrundlag udbudsprocessen skal gennemføres.

Idet det er den gængse juridiske opfattelse, at en ordregiver ikke ved valg af et lands lovgivning og dermed et lands klageinstans kan afskære leverandørens mulighed for at klage over udbuddet til de øvrige landes klageinstanser, opstår der imidlertid en barriere, idet det er uafklaret, hvorledes klageadgangen skal håndteres. Denne barriere ses ikke at være afklaret i praksis på nuværende tidspunkt.

4. OVERORDNET IDENTIFICERING AF MULIGHEDER FOR GENNEMFØRELSE AF FÆLLESSKANDINAVISK UDBUD

4.1 Indledning

Der er mulighed for at gennemføre et fælles udbud efter de nugældende udbudsregler i landene, hvor parterne anvender en udbudsbekendtgørelse med dertilhørende fælles udbudsmateriale. I så fald må det antages, at ordregiverne må træffe beslutning om lovvalg, således at en af ordregivernes lands love finder anvendelse ved udbudsforretningen. Dette efterlader, som netop beskrevet, en barriere vedrørende håndtering af klagemuligheden over kontrakten i forhold til de lande, hvis lovgivning ikke finder anvendelse.

EU-Kommissionen offentliggjorde den 20. december 2011 udkast til nye udbudsdirektiver, herunder revision af udbudsdirektivet. Formålet med revisionen af udbudsdirektivet er at gøre udbudsprocedurerne mere fleksible og simple. En ny bestemmelse er særlig interessant i forhold til nærværende rapport, idet artikel 38 regulerer muligheden for gennemførelse af fælles udbud for ordregivere fra forskellige medlemslande. Udkast til artikel 38 er vedlagt som **bilag 2**.

I betragtning 26 til det nye udbudsdirektiv, er følgende, relateret til den nye bestemmelse, angivet:

"Offentlige kontrakter tildelt i fællesskab af ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater støder nu på særlige juridiske vanskeligheder, navnlig i forbindelse med konflikter mellem national lovgivning. Til trods for at direktiv 2004/18/EF implicit tillod grænseoverskridende fælles offentlige indkøb, har forskellige nationale retssystemer i praksis eksplicit eller implicit gjort grænseoverskridende fælles indkøb usikre eller umulige i retlig henseende. Ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater kan være interesseret i at samarbejde og i fællesskab tildele offentlige kontrakter for at drage størst mulig fordel af det indre markeds muligheder med hensyn til stordriftsfordele og risiko/resultatdeling, ikke mindst ved innovative projekter, der indebærer større risiko end med rimelighed kan accepteres af en enkelt ordregivende myndighed. Nye regler om grænseoverskridende fælles indkøb, der anfører lovvalg, bør derfor fastsættes for at lette samarbejdet mellem ordregivende myndigheder i hele det indre marked. Desuden kan ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater etablere fælles retlige enheder i henhold til national ret eller EU-retten. Der bør fastsættes særlige regler for sådanne former for fælles indkøb."

I betragtningen adresseres den i rapporten nævnte barriere vedrørende landenes forskellige retssystemer i forhold til håndtering af klager samt i forhold til udbudsreglerne, og det angives netop, at dette har medført en praktisk umulighed og væsentlig usikkerhed i forhold til gennemførelse af fælles udbud. Betragtningen introducerer på den baggrund den nye artikel 38, der regulerer gennemførelse af fælles udbud ved krav om lovvalg.

Nedenfor redegøres der nærmere for indholdet af artikel 38.

4.2 Mulighed for fælles udbud, jf. art. 38 i udkast til det nye udbudsdirektiv

Artikel 38 er anført under kapitel 2 i reformudkastet, der har titlen "*Teknikker og hjælpemidler i forbindelse med elektroniske og samlede indkøb*". Artikel 38 har titlen: "*Fællesindkøb mellem ordregivende myndigheder mellem forskellige medlemsstater*".

I artikel 38, stk. 3, angives direkte, at ordregivende myndigheder fra forskellige medlemslande i EU kan gennemføre fælles udbud.

Fælles udbud kan gennemføres på flere forskellige måder, hvilket der redegøres nærmere for i pkt. 4.2.1 og 4.2.2.

4.2.1 Mulighed for at ordregivende myndigheder kan gennemføre fælles udbud

Art. 38 giver mulighed for, at flere medlemslande kan gå sammen og gennemføre et udbud i fællesskab.

Artiklen angiver betingelser for gennemførelse af fælles udbud, idet det angives, at ordregiverne i så fald skal indgå en aftale om følgende:

1. Hvilke nationale bestemmelser der gælder for udbudsproceduren.
2. Den interne organisering af udbudsproceduren, herunder forvaltning af proceduren, fordeling af ansvarsområder, fordeling af de ydelser, der skal anskaffes, og indgåelse af kontrakter.

I forhold til beslutningen om ad 1) skal mindst et af landene være beliggende i det land, hvis lovgivning vælges som grundlag for udbudsproceduren.

Endvidere angiver artikel 38, stk. 5 litra a, at i fald ordregiverne ikke har indgået en sådan ovennævnt aftale, gælder det, at lovgivningen i det land, hvor den ordregiver, der varetager udbudsprocessen på vegne af de andre, er den gældende lovgivning for udbudsproceduren.

Hvis der ikke er en enkelt ordregiver, der varetager processen for de andre ordregivere, gælder litra b, hvorefter lovgivningen, hvor hovedparten af anskaffelsen leveres, er den gældende lovgivning for udbudsprocessen.

Hvis det ikke er muligt at identificere lovvalget efter litra a eller litra b, anfører litra c, at lovgivningen i det land, hvor ordregiveren, der har de fleste omkostninger forbundet med processen, er den gældende lovgivning for udbudsprocessen.

I forhold til kontrakter gælder det særlige endvidere, jf. artikel 38, stk. 7, at der er mulighed for at indgå individuelle kontrakter under en rammeaftale, forudsat at rammeaftalen indeholder specifikke bestemmelser herom.

Endelig angives det i artikel 38, stk. 8, at landene ved implementeringen af det nye udbudsdirektiv og dermed artikel 38 skal sikre, at beslutninger vedrørende et fælles udbud truffet af et andet lands tilsynsorgan, gennemføres fuldstændigt i den nationale forskrift. Det skal hertil bemærkes, at ordet "tilsynsorgan" er et nyt udtryk i udbudsdirektivet, og at det kræves, at hvert land opretter et tilsynsorgan, der skal føre tilsyn med overholdelse af udbudsreglerne. En af tilsynsorganets opgaver er i henhold til artikel 84 at føre tilsyn med den nationale klageinstans.

4.3 Sammenfatning

Med artikel 38 i udkastet til det nye udbudsdirektiv er der for første gang i udbudsdirektivet angivet en udtrykkelig bestemmelse om muligheden for at gennemføre fælles udbud, og der er tilmed taget højde for de barrierer, der indirekte eksisterer under de gældende udbudsregler, som skitseret i pkt. 2 og pkt. 3 i nærværende rapport.

Artiklen angiver udtrykkeligt, at en anvendelse af fælles skandinavisk EU-udbud kræver, at ordregiverne beslutter, hvilken af ordregivernes lovgivning vedrørende udbudsreglerne der skal være gældende for udbudsforretningen. Dermed sikres et ensartet udbudsmateriale, der baserer sig på en lovgivning.

Artikel 38 indeholder endvidere en bestemmelse om virkning af andre klageinstansers beslutninger i national ret. Bestemmelsens indhold er på sit nuværende stadie ikke særlig fyldestgørende, så det bliver interessant at se, hvilke overvejelser de nuværende forhandlinger om udkastet medfører, samt hvorledes dette i givet fald udmøntes i praksis.

Det bliver endvidere spændende at se, om udkastet til art. 38 gøres endeligt i udbudsdirektivet, ligesom det bliver interessant at følge, om landene faktisk har interesse for at gennemføre fælles udbud i henhold til bestemmelserne i artikel 38.

5. KONKLUSION

Det er RMC's vurdering, at der med de nugældende udbudsregler er mulighed for at gennemføre fælles udbud. Ved anvendelse af de eksisterende udbudsregler kan der altså gennemføres et fælles udbud for ordregivende myndigheder i Danmark, Sverige og Norge.

Som angivet i pkt. 3, er der dog en barriere for gennemførelsen af et fælles udbud, idet betingelsen om valg af et lands lovgivning ved gennemførelsen af udbudsprocessen ikke må resultere i, at klageinstanserne i de øvrige ordregiveres lande reelt ikke har kompetence til at tage stilling til det fælles udbud.

Artikel 38 i udkastet til det nye udbudsdirektiv regulerer som noget nyt muligheden for gennemførelse af fælles udbud, hvori det udtrykkeligt angives, at alene et lands lovgivning kan finde anvendelse ved det fælles udbud, hvorfor ordregiverne, forinden et fælles udbud iværksættes, må beslutte sig for, hvilket lands lovgivning der skal anvendes ved udformningen af udbudsmaterialet. Artikel 38 fastslår således udtrykkeligt, at ordregiverne skal beslutte sig for, hvilket lands lovgivning der skal gælde for udbudsprocessen.

Endvidere angives det i artikel 38, at det skal sikres, at andre klageinstansers afgørelser skal have virkning i national ret. Med artikel 38 søges den omtalte barriere således løst, idet det dog fortsat er uklart, hvorledes bestemmelsen om virkningen af andre landes klageinstanser vil blive håndteret i praksis.

I henhold til artikel 92 i udkastet træder direktivet i kraft senest den 30. juni 2014, hvilket således er den foreløbige dato for ikrafttræden af det nye udbudsdirektiv i national ret.

BILAG 1
STANDARDFORMULAR TIL UDBUDSBEKENDTGØRELSE
(UDBUDSDIREKTIVET)

Den Europæiske Union

Offentliggørelse af Supplement til Den Europæiske Unions Tidende

2, rue Mercier, 2985 Luxembourg, Luxembourg
Mailadresse: ojs@publications.europa.eu

Fax: +352 29 29 42 670

Oplysninger og online-formularer: <http://simap.europa.eu>

Udbudsbekendtgørelse

Direktiv 2004/18/EF

Del I: Ordregivende myndighed

I.1) Navn, adresser og kontaktpunkt(er)

Officielt navn:		National identitetsangivelse: <i>(hvis kendt)</i>	
Postadresse:			
By:	Postnummer:	Land:	
Kontaktpunkt(er): Att:		Telefon:	
Mailadresse:		Fax:	
Internetadresse(r): <i>(hvis relevant)</i> Overordnet internetadresse for den ordregivende myndighed: <i>(URL)</i> Internetadresse for køberprofilen: <i>(URL)</i> Elektronisk adgang til oplysninger: <i>(URL)</i> Elektronisk indsendelse af bud og ansøgninger om deltagelse: <i>(URL)</i> <i>Giv nærmere oplysninger i bilag A</i>			
Yderligere oplysninger fås her ☐ Det/De ovennævnte kontaktpunkt(er) ☐ Andet <i>(udfyld bilag A.I)</i>			
Specifikationer og yderligere dokumenter (herunder dokumenter vedrørende den konkurrenceprægede dialog og et dynamisk indkøbssystem) fås her ☐ Det/De ovennævnte kontaktpunkt(er) ☐ Andet <i>(udfyld bilag A.II)</i>			
Bud eller ansøgninger om deltagelse skal sendes til ☐ Det/De ovennævnte kontaktpunkt(er) ☐ Andet <i>(udfyld bilag A.III)</i>			

I.2) Type ordregivende myndighed

☐ Ministerium eller en anden myndighed på nationalt plan eller forbundsplan, herunder regionale eller lokale afdelinger	☐ Offentligt organ
☐ Nationalt kontor eller forbundskontor	☐ Europæisk institution/agentur eller international organisation
☐ Regional eller lokal myndighed	☐ Andet: <i>(angiv nærmere)</i>
☐ Regionalt eller lokalt kontor	

I.3) Hovedaktivitet

☐ Generelle offentlige tjenester	☐ Boliger og offentlige faciliteter
☐ Forsvar	☐ Social beskyttelse
☐ Offentlig orden og sikkerhed	☐ Fritid, kultur og religion
☐ Miljø	☐ Uddannelse
☐ Økonomiske og finansielle anliggender	☐ Andet: <i>(angiv nærmere)</i>
☐ Sundhed	

I.4) Kontrakt indgås på andre ordregivende myndigheders vegne

Den ordregivende myndighed indkøber på andre ordregivende myndigheders vegne: ☐ ja ☐ nej <i>(hvis ja, kan yderligere oplysninger om disse ordregivende myndigheder anføres i bilag A)</i>
--

Del II: Kontraktens genstand

II.1) Beskrivelse

II.1.1) Den ordregivende myndigheds betegnelse for kontrakten:		
II.1.2) Kontrakttype og leverings- eller udførelsessted for bygge/anlægsarbejdet, varerne eller tjenesteydelserne (Vælg kun den kategori – bygge- og anlægsarbejde, varer eller tjenesteydelser – som passer bedst til den specifikke kontraktgenstand eller det specifikke indkøb)		
☐ Bygge- og anlægsarbejder	☐ Varer	☐ Tjenesteydelser
☐ Udførelse ☐ Projektering og udførelse ☐ Udførelse af bygge- eller anlægsarbejdet, uanset med hvilke midler, efter den ordregivende myndigheds specifikationer	☐ Indkøb ☐ Leasing ☐ Leje ☐ Leje med forkøbsret ☐ En kombination	Tjenesteydelseskategori nr.: [] [] [] Se tjenesteydelseskategorierne i bilag C1
Hovedleverings- eller hovedudførelsessted for bygge- eller anlægsarbejde, varer eller tjenesteydelser:		
NUTS-kode [] [] [] [] [] [] NUTS-kode [] [] [] [] [] []		NUTS-kode [] [] [] [] [] [] NUTS-kode [] [] [] [] [] []
II.1.3) Oplysninger om offentlig kontrakt, rammeaftale eller dynamisk indkøbssystem		
☐ Bekendtgørelsen vedrører en offentlig kontrakt ☐ Bekendtgørelsen vedrører udarbejdelse af en rammeaftale ☐ Bekendtgørelsen vedrører oprettelse af et dynamisk indkøbssystem		
II.1.4) Oplysninger om rammeaftale (hvis relevant)		
☐ Rammeaftale med flere aktører Antal [] [] [] [] eller (hvis relevant) største antal [] [] [] [] deltagere i den påtænkte rammeaftale		
☐ Rammeaftale med en enkelt aktør		
Rammeaftalens varighed Varighed i år: [] [] [] eller måneder: [] [] [] [] Begrundelse for en rammeaftale med en varighed på over fire år:		
Anslået samlet værdi af indkøbene i hele rammeaftalens løbetid (hvis relevant; anfør kun tal)		
Anslået værdi eksklusiv moms: [] [] [] [] Valuta: [] [] [] [] eller interval: mellem [] [] [] [] og [] [] [] [] Valuta: [] [] [] [] Hyppigheden og værdien af de kontrakter, der skal tildeles: (hvis kendt)		
II.1.5) Kort beskrivelse af kontrakten eller indkøbet/indkøbene:		

Del III: Juridiske, økonomiske, finansielle og tekniske oplysninger

III.1) Kontraktbetingelser

III.1.1) Sikkerhedsstillelse og garantier, som forlanges: (hvis relevant)
III.1.2) De vigtigste finansierings- og betalingsvilkår og/eller henvisning til relevante bestemmelser herom:
III.1.3) Retlig form, som kræves af den sammenslutning af økonomiske aktører, ordren tildeles: (hvis relevant)
III.1.4) Andre særlige vilkår (hvis relevant) Der gælder særlige vilkår for opfyldelse af kontrakten ☐ ja ☐ nej (hvis ja) Beskrivelse af de særlige vilkår:

III.2) Betingelser for deltagelse

III.2.1) De økonomiske aktørers personlige forhold, herunder krav om optagelse i erhvervs- eller handelsregister	
Oplysninger og formaliteter, som er nødvendige for at vurdere, om kravene er opfyldt:	
III.2.2) Økonomisk og finansiell kapacitet	
Oplysninger og formaliteter, som er nødvendige for at vurdere, om kravene er opfyldt:	Mindstekrav til det niveau, der muligvis kræves: (hvis relevant)

III.2.3) Teknisk kapacitet	
Oplysninger og formaliteter, som er nødvendige for at vurdere, om kravene er opfyldt:	Mindstekrav til det niveau, der muligvis kræves: <i>(hvis relevant)</i>

III.2.4) Oplysning om reserverede kontrakter *(hvis relevant)*

Kontrakten er forbeholdt beskyttede værksteder

Kontrakten må kun udføres som led i programmer for beskyttet beskæftigelse

III.3) Specifikke vilkår for tjenesteydelseskontrakter

III.3.1) Oplysninger om en bestemt profession

Udførelse af tjenesteydelsen er forbeholdt en bestemt profession ja nej

(hvis ja) Henvisning til den relevante lov eller administrative bestemmelse:

III.3.2) Medarbejdere, der skal udføre tjenesteydelsen

Juridiske personer bør anføre navne på og faglige kvalifikationer for de medarbejdere, der skal udføre tjenesteydelsen ja nej

Del IV: Procedure

IV.1) Type procedure

IV.1.1) Type procedure	
☐ Offentlig	
☐ Begrænset	
☐ Hastende begrænset udbud	Begrundelse for brug af hasteproceduren:
☐ Forhandling	Nogle ansøgere er allerede udvalgt (eventuelt som led i visse typer udbud med forhandling) ☐ ja ☐ nej (hvis ja, anfør navn og adresse på de økonomiske aktører, som allerede er udvalgt, under del VI.3: Yderligere oplysninger)
☐ Hastende udbud efter forhandling	Begrundelse for brug af hasteproceduren:
☐ Konkurrencepræget dialog	
IV.1.2) Grænse for, hvor mange økonomiske aktører der vil blive opfordret til at afgive bud eller deltage (begrænset udbud, udbud efter forhandling, konkurrencepræget dialog)	
Forventet antal økonomiske aktører [] [] [] eller Forventet mindsteantal [] [] [] og (hvis relevant) største antal [] [] []	
Objektive kriterier for valg af det begrænsede antal kandidater:	
IV.1.3) Reduktion af antallet af økonomiske aktører under forhandlingerne eller dialogen (udbud efter forhandling, konkurrencepræget dialog)	
Anvendelse af etapeopdelt procedure for gradvis at reducere det antal løsninger, der skal drøftes, eller tilbud, der skal forhandles ☐ ja ☐ nej	

IV.2) Tildelingskriterier

IV.2.1) Tildelingskriterier (sæt kryds i den eller de relevante rubrikker)			
☐ Laveste pris eller ☐ Det økonomisk mest fordelagtige bud vurderet på grundlag af			
☐ de nedenfor anførte kriterier (tildelingskriterierne skal anføres med deres vægtning eller i prioriteret rækkefølge med det vigtigste først, hvis det af påviselige grunde ikke er muligt at foretage en vægtning)			
☐ de kriterier, der er anført i specifikationerne, i opfordringen til at afgive bud eller til at forhandle eller i det beskrivende dokument			
Kriterier	Vægtning	Kriterier	Vægtning
1. []	[]	6. []	[]
2. []	[]	7. []	[]
3. []	[]	8. []	[]
4. []	[]	9. []	[]
5. []	[]	10. []	[]
IV.2.2) Oplysninger om elektronisk auktion			
Der vil blive anvendt elektronisk auktion: ☐ ja ☐ nej (hvis ja, efter omstændighederne) Yderligere oplysninger om elektronisk auktion:			

IV.3) Administrative oplysninger

IV.3.1) Sagsnummer hos den ordregivende myndighed: <i>(hvis relevant)</i>
IV.3.2) Har der været tidligere offentliggørelse(r) om samme kontrakt? ☐ ja ☐ nej <i>(hvis ja)</i> ☐ Vejledende forhåndsmeddelelse ☐ Bekendtgørelse om køberprofil Bekendtgørelsens nummer i EUT: [] [] [] /S [] [] -[] [] [] [] [] [] af [] [] / [] [] / [] [] [] [] (dd/mm/åååå) ☐ Andre forudgående offentliggørelser <i>(hvis relevant)</i> Bekendtgørelsens nummer i EUT: [] [] [] /S [] [] -[] [] [] [] [] [] [] af [] [] / [] [] / [] [] [] [] (dd/mm/åååå) Bekendtgørelsens nummer i EUT: [] [] [] /S [] [] -[] [] [] [] [] [] [] af [] [] / [] [] / [] [] [] [] (dd/mm/åååå)
IV.3.3) Vilkår for adgang til specifikationer og yderligere dokumenter eller beskrivende dokumenter <i>(hvis der er tale om en konkurrencepræget dialog)</i> Frist for modtagelse af anmodninger om dokumenter eller for adgang til dokumenter Dato: [] [] / [] [] [] / [] [] [] (dd/mm/åååå) Tidspunkt: [] [] : [] [] Skal der betales for dokumenterne? ☐ ja ☐ nej <i>(hvis ja; anfør kun tal)</i> Pris: [] Valuta: [] [] [] Betalingsvilkår og metode:
IV.3.4) Frist for modtagelse af bud eller ansøgninger om deltagelse Dato: [] [] / [] [] [] / [] [] [] (dd/mm/åååå) Tidspunkt: [] [] : [] []
IV.3.5) Dato for afsendelse til udvalgte kandidater af opfordringer til at afgive bud eller at deltage <i>(hvis kendt, hvis der er tale om et begrænset udbud, et udbud efter forhandling eller en konkurrencepræget dialog)</i> Dato: [] [] / [] [] [] / [] [] [] (dd/mm/åååå)
IV.3.6) Sprog, der må benyttes ved afgivelse af bud eller ansøgninger om deltagelse ☐ Ethvert officielt EU-sprog ☐ Følgende officielle EU-sprog: ☐ Andet:
IV.3.7) Minimumsperiode, i hvilken den bydende er forpligtet af sit bud til: [] [] / [] [] [] / [] [] [] (dd/mm/åååå) eller Varighed i måneder: [] [] [] eller dage: [] [] [] (fra den anførte dato for modtagelse af bud)
IV.3.8) Åbning af bud Dato: [] [] / [] [] [] / [] [] [] (dd/mm/åååå) Tidspunkt: [] [] : [] [] <i>(hvis relevant)</i> Sted: [] Der må være personer til stede under åbningen af bud <i>(hvis relevant)</i> ☐ ja ☐ nej <i>(hvis ja)</i> Yderligere oplysninger om adgangsberettigede personer og fremgangsmåde ved åbning af bud:

Del VI: Supplerende oplysninger

VI.1) Oplysninger om gentagelse *(hvis relevant)*

Dette er et tilbagevendende offentligt indkøb ja nej
(hvis ja) Skønnet tidspunkt for offentliggørelse af yderligere bekendtgørelser:

VI.2) Oplysninger om EU-midler

Kontrakten vedrører et EU-finansieret projekt og/eller program ja nej
(hvis ja) Anfør projektet/-erne og/eller programmet/-merne:

VI.3) Yderligere oplysninger: *(hvis relevant)*

VI.4) Klageprocedurer

VI.4.1) Organ med ansvar for klageprocedurerne

Officielt navn:

Postadresse:

By:

Postnummer:

Land:

Mailadresse:

Telefon:

Internetadresse: *(URL)*

Fax:

Organ med ansvar for mæglingsprocedurerne *(hvis relevant)*

Officielt navn:

Postadresse:

By:

Postnummer:

Land:

Mailadresse:

Telefon:

Internetadresse: *(URL)*

Fax:

VI.4.2) Indgivelse af klager *(udfyld VI.4.2 eller om nødvendigt VI.4.3)*

Præcise oplysninger om klagefrist(er):

VI.4.3) Tjeneste, hvor der kan fås oplysninger om indgivelse af klager

Officielt navn:

Postadresse:

By:

Postnummer:

Land:

Mailadresse:

Telefon:

Internetadresse: *(URL)*

Fax:

VI.5) Dato for afsendelse af denne bekendtgørelse: [] [] / [] [] / [] [] [] [] *(dd/mm/åååå)*

Bilag A

Yderligere adresser og kontaktpunkter

I) Adresser og kontaktpunkter, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger

Officielt navn:		National identitetsangivelse: <i>(hvis kendt)</i>
Postadresse:		
By:	Postnummer:	Land:
Kontaktpunkt(er): Att:		Telefon:
Mailadresse:		Fax:
Internetadresse: <i>(URL)</i>		

II) Adresser og kontaktpunkter, hvor der kan fås specifikationer og yderligere dokumenter

Officielt navn:		National identitetsangivelse: <i>(hvis kendt)</i>
Postadresse:		
By:	Postnummer:	Land:
Kontaktpunkt(er): Att:		Telefon:
Mailadresse:		Fax:
Internetadresse: <i>(URL)</i>		

III) Adresser og kontaktpunkter, som bud / ansøgninger om deltagelse skal sendes til

Officielt navn:		National identitetsangivelse: <i>(hvis kendt)</i>
Postadresse:		
By:	Postnummer:	Land:
Kontaktpunkt(er): Att:		Telefon:
Mailadresse:		Fax:
Internetadresse: <i>(URL)</i>		

IV) Adresse på den anden ordregivende myndighed, på hvis vegne den ordregivende myndighed foretager indkøbet

Officielt navn:		National identitetsangivelse: <i>(hvis kendt)</i>
Postadresse:		
By:	Postnummer:	Land:

..... (Benyt bilag A, del IV, så mange gange som nødvendigt)

Bilag B

Oplysninger om delaftaler

Den ordregivende myndigheds betegnelse for kontrakten:

Delaftale nr.: [] [] [] Betegnelse:

1) Kort beskrivelse:		
2) CPV-glossaret (common procurement vocabulary)		
	Primærglossaret	Supplerende glossar (hvis relevant)
Hovedgenstand	[] [] . [] [] . [] [] . [] [] - []	[] [] [] [] - [] [] [] [] [] - []
Yderligere genstand(e)	[] [] . [] [] . [] [] . [] [] - [] [] [] . [] [] . [] [] . [] [] - [] [] [] . [] [] . [] [] . [] [] - [] [] [] . [] [] . [] [] . [] [] - []	[] [] [] [] - [] [] [] [] [] - [] [] [] [] [] - [] [] [] [] [] - [] [] [] [] [] - [] [] [] [] [] - [] [] [] [] [] - [] [] [] [] [] - []
3) Mængde eller omfang:		
<p>(hvis kendt; anfør kun tal) Enten anslået værdi eksklusive moms: [] Valuta: [] [] [] [] eller interval: mellem [] og [] Valuta: [] [] [] []</p>		
4) Oplysning om anden dato for varighed af kontrakten eller for start/færdiggørelse (hvis relevant)		
<p>Varighed i måneder: [] [] eller dage: [] [] [] [] (fra tildeling af kontrakten) eller Påbegyndelse [] [] / [] [] / [] [] [] [] (dd/mm/åååå) Færdiggørelse [] [] / [] [] / [] [] [] [] (dd/mm/åååå)</p>		
5) Yderligere oplysninger om delaftaler:		

..... (Benyt dette bilag en gang for hver delaftale)

Bilag C1 – Offentlige indkøb

Tjenesteydelseskategorier, som der henvises til i del II: Kontraktens genstand

Direktiv 2004/18/EF

Kategori nr. [1]	Beskrivelse
1	Vedligeholdelse og reparation
2	Landtransport [2], herunder sikkerhedstransport og kurérvirksomhed, undtagen postbesørgelse
3	Lufttransport af personer og gods, undtagen postbesørgelse
4	Postbesørgelse på land [3] og i luften
5	Teletjenester
6	Finansielle tjenesteydelser: a) Forsikring b) Bank- og investeringstjenesteydelser [4]
7	Edb-tjenesteydelser og hermed beslægtede tjenesteydelser
8	FoU-tjenesteydelser [5]
9	Regnskab, revision og bogholderi
10	Markeds- og opinionsundersøgelser
11	Managementkonsulentvirksomhed [6] og hermed beslægtede tjenesteydelser
12	Arkitektvirksomhed, rådgivende ingeniørvirksomhed og integreret ingeniørvirksomhed, byplanlægning og landskabsarkitektur, hermed beslægtet teknisk-videnskabelig konsulentvirksomhed, teknisk prøvning og analyse
13	Reklamevirksomhed
14	Bygningsrengøring og ejendomsadministration
15	Forlags- og trykkerivirksomhed på honorar- eller kontraktbasis
16	Kloakering og affaldsbortskaffelse; rensning og lignende tjenesteydelser
Kategori nr. [7]	Beskrivelse
17	Hotel- og restaurationsvirksomhed
18	Jernbanetransport
19	Transport ad vandveje
20	Støtte- og hjælpetransporttjenesteydelser
21	Juridiske tjenesteydelser
22	Personaleudvælgelse og rekruttering [8]
23	Efterforsknings- og sikkerhedstjenester, undtagen sikkerhedstransport
24	Undervisning og erhvervsuddannelse
25	Sundheds- og socialvæsen
26	Fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter [9]
27	Andre tjenesteydelser

- 1 Tjenesteydelseskategorier som omhandlet i artikel 20 og bilag II A i direktiv 2004/18/EF.
- 2 Undtagen jernbanetransport som omhandlet i kategori 18.
- 3 Undtagen jernbanetransport som omhandlet i kategori 18.
- 4 Undtagen finansielle tjenesteydelser vedrørende emission, køb, salg og overdragelse af værdipapirer eller andre finansielle instrumenter samt centralbankers tjenesteydelser. Følgende er også udelukket: tjenesteydelser, der består i erhvervelse eller leje – uanset med hvilke finansielle midler – af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom, eller som vedrører rettigheder hertil. Dog er aftaler om finansielle tjenesteydelser, der indgås samtidig med eller før eller efter aftalen om erhvervelse eller leje, uanset form, omfattet af direktivet.
- 5 Undtagen tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling, bortset fra dem, hvis udbytte tilhører den ordregivende myndighed til brug for dens egen virksomhed, hvis tjenesteydelsen i fuldt omfang betales af den ordregivende myndighed.
- 6 Undtagen voldgiftsafgørelser og mægling.
- 7 Tjenesteydelseskategorier som omhandlet i artikel 21 og bilag II B i direktiv 2004/18/EF.
- 8 Undtagen ansættelseskontrakter.
- 9 Undtagen kontrakter om radio- og tv-selskabers indkøb, udvikling, produktion eller samproduktion af programmateriale og kontrakter om sendetid.

BILAG 2
UDKAST TIL ARTIKEL 38 I DET NYE UDBUDSDIREKTIV

Udkast til artikel 38 i Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv om offentlige indkøb – 2011/0438 (COD)

Artikel 38

Fællesindkøb mellem ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater

1. Med forbehold af artikel 11 kan de ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater i fællesskab tildele offentlige kontrakter ved hjælp af en af de metoder, der er beskrevet i denne artikel.
1. De ordregivende myndigheder kan anskaffe bygge- og anlægsarbejder, varer og/eller tjenesteydelser gennem en indkøbscentral, der er beliggende i en anden medlemsstat. I så fald gennemføres indkøbsproceduren i overensstemmelse med de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor indkøbscentralen er beliggende.
2. Flere ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater kan i fællesskab tildele en offentlig kontrakt. I så fald skal de ordregivende myndigheder indgå en aftale, der fastlægger:
 - a) hvilke nationale bestemmelser gælder for indkøbsproceduren.
 - b) den interne organisering af indkøbsproceduren, herunder forvaltningen af proceduren, fordelingen af ansvarsområder, fordelingen af de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, og indgåelsen af kontrakter.

Ved bestemmelse af, hvilken national lovgivning der finder anvendelse i henhold til litra a), kan de ordregivende myndigheder vælge de nationale bestemmelser i en hvilken som helst medlemsstat, hvor mindst én af de deltagende myndigheder er beliggende.
3. Når flere ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater har etableret en fælles juridisk enhed, herunder "europæiske grupper for territorielt samarbejde" (EGTS) i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1082/2006¹ eller andre enheder oprettet i henhold til EU-lovgivningen, skal de deltagende ordregivende myndigheder ved en beslutning i det kompetente organ under den fælles juridiske enhed blive enige om de gældende nationale indkøbsregler for en af følgende medlemsstater:
 - a) de nationale bestemmelser i medlemsstaten, hvor den fælles juridiske enhed er beliggende
 - b) de nationale bestemmelser i medlemsstaten, hvor den fælles juridiske enhed udfører sine aktiviteter.

Denne aftale kan enten gælde en ubestemt periode, hvis det er fastsat i stiftelsesakten for den fælles juridiske enhed, eller kan begrænses til en bestemt periode, visse typer af kontrakter eller til en eller flere individuelle kontrakttildelinger.
4. Hvis der ikke foreligger nogen aftale, som fastlægger lovgivningen om offentlige indkøb, fastsættes den nationale lovgivning vedrørende kontrakttildeling i henhold til nedenstående regler:

¹ EUT L 210 af 31.7.2006, s. 19.

- a) hvis proceduren udføres eller forvaltes af én deltagende ordregivende myndighed på vegne af de andre, finder de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den ordregivende myndighed er beliggende, anvendelse.
 - b) hvis proceduren ikke udføres eller forvaltes af en deltagende ordregivende myndighed på vegne af de andre, og
 - i) vedrører en bygge- og anlægskontrakt, anvender de ordregivende myndigheder de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor størstedelen af arbejdet finder sted
 - ii) vedrører en tjenesteydelses- eller varekontrakt, skal de ordregivende myndigheder anvende de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor størstedelen af tjenesteydelserne eller varerne leveres
 - c) hvis det ikke er muligt at bestemme den gældende nationale lovgivning i henhold til litra a) eller (b), anvender de ordregivende myndigheder de nationale bestemmelser i den medlemsstat, der bærer den største andel af omkostningerne.
5. Hvis der ikke foreligger nogen aftale, som fastlægger den gældende lovgivning om offentlige indkøb under stk. 4, fastsættes den nationale lovgivning vedrørende udbudsprocedurer, som udføres af fælles juridiske enheder, der er oprettet af flere ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater, i henhold til nedenstående regler:
- a) hvis proceduren udføres eller forvaltes af det kompetente organ i den fælles juridiske enhed, finder de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den juridiske enhed er beliggende, anvendelse.
 - b) hvis proceduren udføres eller forvaltes af et medlem af den juridiske enhed på vegne af denne juridiske enhed, finder reglerne i stk. 5, litra a) og b), anvendelse.
 - c) hvor det ikke er muligt at bestemme den gældende national lovgivning i henhold til stk. 5, litra a) eller b), anvender de ordregivende myndigheder de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den juridiske enhed har sit hjemsted.
6. En eller flere ordregivende myndigheder kan tildele individuelle kontrakter under en rammeaftale, der er indgået af eller i fællesskab med en ordregivende myndighed, der er beliggende i en anden medlemsstat, forudsat at rammeaftalen indeholder særlige bestemmelser, der giver den pågældende ordregivende myndighed eller de pågældende ordregivende myndigheder mulighed for at tildele de individuelle kontrakter.
7. Beslutninger om tildeling af offentlige kontrakter i forbindelse med grænseoverskridende offentlige indkøb skal være underlagt almindelige tilsynsmekanismer i henhold til den gældende nationale lovgivning.
8. Med henblik på at muliggøre en effektiv drift af tilsynsmekanismerne skal medlemsstaterne sikre, at de beslutninger, som i henhold til Rådets direktiv 89/665/EØF² træffes af tilsynsorganer, der er beliggende i en anden medlemsstat, gennemføres fuldstændig i deres nationale retsforrifter, når sådanne beslutninger involverer ordregivende myndigheder, der er beliggende på deres område, og som deltager i den pågældende grænseoverskridende offentlige indkøbsprocedure.

² EFT L 395 af 30.12.1989, s. 33.